

Norm	Aspect	Criterium	Interpretatie	Meetmethode	Sanctie
<u>De specifieke normen voor het keurmerk en de benodigde controle voor zover IKB daarin al niet voorziet, staan ook opgenomen.</u>					
<u>Niet voor verspreiding:</u> Aan deze criteria kunnen geen rechten worden ontleend. Onjuistheden en aanpassingen voorbehouden.					
<u>Normen specifiek voor Beter Leven vleeskuikens en uitgelegde leghennen.</u>					
Uitsluitingscriteria					
<u>UIT01</u>	<u>Andere activiteiten</u>	<u>Er worden geen andere activiteiten op het bedrijf ontplooid die niet passen in het beleid van de Dierenbescherming.</u>	<u>Activiteiten die niet passen in het beleid van de Dierenbescherming zijn o.a. maar niet beperkt tot:</u> - houden van pelsdieren voor productiedoeleinden. - houden van leghennen in verrijkte kooien (tot 01-01-2021 toegestaan in Nederland) en koloniehuisvesting (opvolger van de verrijkte kooi en vanaf 2021 in Nederland de enige toegestane vorm van de 'legbatterij'). De op het ei gestempelde identificatiecode begint met het cijfer 3. - het houden van wilde dieren voor productiedoeleinden. - het houden van ganzen of eenden voor de productie van ganzen- of eendenlever. - het kweken van bedreigde diersoorten, zoals paling. - het houden van vleesrunders van een dikbil ras met een hoge incidentie van keizersneden, zoals bijvoorbeeld Belgisch Blauwen en Verbeterd roodbont. - andere activiteiten welke in strijd (kunnen) zijn met het beleid van de Dierenbescherming.	<u>Controleer of het bedrijf geen andere activiteiten ontplooid die niet passen in het beleid van de dierenbescherming</u>	<u>Uitsluiting</u>
<u>UIT04</u>	<u>Onbedweld slahten</u>	<u>Slachten zonder bedwelmig vooraf is niet toegestaan op het slachthuis. Alle dieren (Beter Leven en niet Beter Leven) die op de locatie worden geslacht worden vóórafgaand aan de slacht bedweld (verdoofd).</u>	<u>Dit geldt voor de gehele slachtlocatie, en voor alle dieren (BLk en niet BLk waardig) die op de betreffende locatie worden geslacht.</u>	<u>Controleer of alle dieren (BLk en niet BLk) op de slachtlocatie bedweld worden geslacht.</u>	<u>Uitsluiting</u>
Algemeen					
<u>SP001a</u>	<u>Meldingsplicht</u>	<u>De BLk deelnemer is verplicht om iedere wijziging die van invloed is/kan zijn op de deelname aan BLk of het BLk certificaat onverwijld schriftelijk te melden aan de Certificerende Instantie en de Stichting Beter Leven keurmerk</u>	<u>Wijzigingen zijn, maar niet beperkt tot:</u> a. (Tijdelijke) beëindiging van het bedrijf, ongeacht de reden. b. Overdracht van het bedrijf naar een nieuwe rechtspersoon/eigenaar c. Wijziging van KvK nummer en/of KvK vestigingsnummer d. Verlies van een erkenning of een certificaat waardoor er niet meer kan worden voldaan aan de geldende BLk criteria f. Etc..	<u>Controleer of wijzigingen die van invloed is op de deelname aan BLk uit het voorgaande jaar zijn gemeld aan de CI en de Stichting Beter Leven keurmerk</u>	<u>AH</u>
<u>SP001b</u>	<u>EG erkennings-nummer</u>	<u>De slachterij is door de bevoegde autoriteit van de betreffende EU lidstaat erkend in het kader van de Europese Hygiëneverordeningen.</u>	<u>De slachterij heeft een EG-erkenningsnummer.</u> <u>In Nederland is de bevoegde autoriteit de NVWA.</u> <u>Een lijst met door de NVWA erkende slachterijen is te vinden op de website www.nvwa.nl.</u>	<u>Controleer of de slachterij beschikt over een EG-erkenningsnummer.</u> <u>Noteer erkenningsnummer.</u>	<u>Schorsing</u>
<u>SP001c</u>	<u>Contract Stichting Beter Leven keurmerk</u>	<u>De slachterij heeft een contract met Stichting Beter Leven keurmerk voor het gebruik van het collectieve beeldmerk "Beter Leven"</u>		<u>Controleer of er een contract (aanvraagformulier) is en of dit door beide partijen (de BLk slachterij en Stichting Beter Leven keurmerk) is ondertekend.</u>	<u>Schorsing</u>
<u>SP001d</u>	<u>Goedkeuring Stichting Beter Leven keurmerk</u>	<u>De slachterij is door Stichting Beter Leven keurmerk goedgekeurd voor de betreffende scope (diersoort en aantal sterren).</u>	<u>Er is een goedkeuringsbrief van Stichting Beter Leven keurmerk ontvangen voor de scope (diersoort en aantal sterren) van de:</u> 1. ontvangen Beter Leven dieren, en 2. uitgeleverde Beter Leven producten	<u>Controleer of er een goedkeuringsbrief is voor de betreffende scope (diersoort en aantal sterren) van de ontvangen Beter Leven dieren en uitgeleverde Beter Leven producten.</u>	<u>Schorsing</u>
<u>SP001e</u>	<u>Medewerking</u>	<u>De slachterij is verplicht BLk controleurs die namens de Certificerende Instantie of namens de Stichting Beter Leven keurmerk controles uitvoeren toe te laten op het bedrijf en alle medewerking te verlenen.</u>	<u>Indien de controleurs toegang tot het bedrijf wordt geweigerd of er wordt geen medewerking verleend wordt het bedrijf uitgesloten van deelname, tenzij het bedrijf een beroep kan doen op overmacht.</u>		<u>Uitsluiting</u>

Norm	Aspect	Criterium	Interpretatie	Meetmethode	Sanctie
SP001f	IKB Kip of GFSI erkend certificaat	Het bedrijf heeft een geldig IKB Kip Slachterijen certificaat of een GFSI erkend certificaat (bijv. BRC, IFS of FSSC22000).	Jaarlijks wordt het bedrijf op de criteria IKB Kip Slachterijen of de criteria van de door GFSI erkende standaard gecontroleerd en gecertificeerd.	Controleer dit aan de hand van een recente beoordelingsbrief/ geldig IKB kip Slachterijen of een GFSI erkend certificaat. Noteer de datum tot wanneer het certificaat geldig is.	Schorsing
SP001g	Artikel 12 handelsnormen	Het bedrijf voldoet aan en is gecontroleerd op en volgens artikel 12 van Verordening (EG) Nr. 543/2008 wat betreft de handelsnormen voor vlees van pluimvee.	Er is controlerapportage aanwezig van een plaatselijke bevoegde autoriteit die naleving van de Europese verordening minimaal 4 keer per jaar controleert. In Nederland is dit het NCAE.	Controleer of het bedrijf 4 keer per jaar is gecontroleerd op artikel 12 uit de handelsnormen door de bevoegde autoriteit.	AH
Kwaliteitshandboek					
SP002	Kwaliteitshandboek	Kritische procedures worden vastgelegd in het kwaliteitshandboek.	De kritische procedures beschrijven tenminste: 1. wijze van aan- en afmelding leveranciers en afnemers bij de Stichting Beter Leven keurmerk 2. wijze van goedkeuring van producten en communicatie-uitingen 3. wijze van ingangscntrole en registratie 4. hoe om te gaan met dieren die bij de ingangscntrole niet herkenbaar voldoen aan het Beter Leven keurmerk, inclusief het bijbehorend aantal sterren. 5. wijze van kanalisatie 6. hoe wordt omgegaan met ernstig zieke of gewonde dieren. 7. wijze van lossen 8. de wijze van verdoven en doden van dieren. 9. de procedure bij een mislukte bedwelmng en mislukte verbloeding 10. een nood-/calamiteitenplan dat wordt gevolgd wanneer de slachtlijn of de bedwelmng (om welke reden dan ook) wordt gestopt (bijv. in geval van een afwijking/defect in het bedwelms-/dodngssysteem) 11. wijze en frequentie van berekening vierkantstelling/massabalans. 12. wijze van afwaarderen van Beter Leven producten Er wordt minimaal beschreven a. wat er moet gebeuren b. hoe en hoe vaak dit wordt uitgevoerd c. wie is verantwoordelijk en d. wie voert het uit	Controleer of het kwaliteitshandboek beschrijvingen van de kritische processen bevat.	AH
SP002a	Evaluatie van procedures	Elk kwartaal worden de werkzaamheden, en eventuele problemen/afwijkingen van de voorgaande kwartaal-in aanwezigheid van o.a. de Functionaris voor het Dierenwelzijn geëvalueerd en worden waar nodig de procedures aangepast.	De evaluatie omvat minimaal de volgende werkzaamheden (op basis van een representatieve steekproef en de opgeslagen camerabeelden): a. het afladen van dieren b. het bedwelmen, inclusief de aankomst bij de bedwelmsplaats c. het ophangen van de dieren na bedwelmng d. het verbloeden van de dieren De opgenomen camerabeelden worden hierbij gebruikt.	Controleer of er elk kwartaal de gespecificeerde werkzaamheden en afwijkingen/problemen worden geëvalueerd en waar nodig de procedures en de werkwijzen worden aangepast.	AH
Kanalisatie Beter Leven dieren en vlees					
SP003a	Scheiding BLK/ niet-BLK vlees	De slachterij heeft gedurende het gehele productieproces een strikte scheiding tussen BLK vlees en niet-BLK vlees.		Controleer productieproces	Schorsing
BLKSA01 bSP003b	Kanalisatiesysteem	De slachterij heeft een kanalisatieproces waarmee gedurende het gehele productieproces (van ingangscntrole, wachttijd in de ontvangstruimte, slachtproces, opslag, uitsnijden en verzenden) een zichtbare, strikte scheiding tussen dieren/vlees met verschillende Beter Leven scopes (dieren/vlees met 1, 2 of 3 sterren) en niet- Beter Leven waardige dieren/vlees wordt gehanteerd. Het kanalisatiesysteem van BLK-pluimvee (vlees) is in het kwaliteitshandboek vastgelegd.	Het kanalisatiesysteem van Beter Leven dieren/vlees is in het kwaliteitshandboek vastgelegd. Dit kwaliteitshandboek moet de gehele procedure van kanalisatie en identificatie van verschillende Beter Leven scopes (Kip met 1, 2 of 3 sterren) BLK-waardige en niet-BLK waardige dieren van aankomst tot en met uitsnijden en verzenden omvatten. Scheiding wordt zichtbaar gemaakt d.m.v. gekanaliseerd slachten, gekleurde labels, stickers, stempels, het eerste en laatste karkas met een label of lint markeren, etc..	Controleer of een procedure van het kanalisatiesysteem aanwezig is en of er tijdens het gehele productieproces een strikte scheiding plaatsvindt op basis van het in het kwaliteitshandboek vastgelegde kanalisatiesysteem.	AH/II

Norm	Aspect	Criterium	Interpretatie	Meetmethode	Sanctie
BLKSI01 aSP004	Zichtbare scheiding BLK/ niet-BLK pluimvee / -vlees	De slachterij heeft gedurende het gehele productieproces een <u>zichtbare</u> , strikte scheiding tussen BLK pluimvee / -vlees <u>met verschillende Beter Leven scopes (kippenvlees met 1, 2 of 3 sterren)</u> en niet-BLK pluimvee / -vlees.	<u>Gedurende het gehele productieproces (van ingangscntrole, wachttijd in de stalruimte, slachtproces, opslag, uitsnijden en verzenden wordt er conform het in het kwaliteitshandboek vastgelegde kanalisatiesysteem gewerkt. Scheiding kan worden aangetoond d.m.v. gekleurde labels, stickers, stempels, gekleurde kratten, gekleurde kratzakken, etc.</u>	Controleer het productieproces en of er een strikte scheiding plaatsvindt. <u>Noteer de wijze waarop de slachterij Beter Leven kippen/-vlees identificeert en gescheiden houdt ten opzichte van niet-BLK kippen /-vlees. Noteer procedure van identificatie bij slachtlijn, uitsnijden en opslag.</u>	Schorsing
BLKSI03	Beter Leven dieren en vlees (producten)	Beter Leven dieren en vlees (producten) worden aantoonbaar gescheiden geslacht, verwerkt en opgeslagen.	Scheiding kan worden aangetoond d.m.v. gekleurde kratten, stickers, gekleurde kratzakken, labels, etc.:-	<u>Noteer de wijze waarop de slachterij Beter Leven dieren en vlees identificeert en gescheiden houdt ten opzichte van reguliere dieren en vlees. Noteer procedure van identificatie bij slahtlijn, uitsnijden en opslag.</u>	Schorsing
SP005	Afwaarderen dieren/vlees	<u>De werkwijze bij het afwaarderen van dieren/vlees is omschreven in een procedure.</u>	<u>In de procedure moet het moment en de werkwijze (identificatie) van afwaarderen opgenomen zijn.</u>	<u>Controleer of de procedure aanwezig is. NVT er wordt geen vlees afgewaardeerd.</u>	AH
SP006	<u>Registratie afgewaardeerd vlees</u>	<u>Het aantal kilogrammen afgewaardeerd vlees wordt geregistreerd.</u>	<u>Herleidbaar moet zijn waar in het productieproces het afwaarderen plaats heeft gevonden. BLK producten die worden afgewaardeerd naar een lager aantal sterren dienen te worden ingeboekt als verkoop bij het originele aantal sterren, en als inkoop bij het lagere, nieuwe aantal sterren.</u>	<u>Controleer of het afwaarderen wordt vastgelegd. NVT er wordt geen vlees afgewaardeerd.</u>	HI
Vierkantstelling					
BLKSI02 aSP007	<u>Aantal aangevoerde t.o.v. aantal geslachte dieren</u> Aangevoerd pluimvee	Het aantal aangevoerde BLK pluimvee is groter of gelijk aan het aantal geslachte BLK kippen / <u>afgevoerde karkassen/ karkasdelen.</u>	Voer een aanvoercontrole uit met behulp van vierkantstelling.	Controleer <u>van minimaal 3 dagen van het voorgaande jaar of het aantal aangevoerde Beter Leven dieren / vlees groter of gelijk is aan het aantal geslachte dieren, een aanvoer van 3 maanden geleden en een recente stroom-BLK pluimvee (vlees). Noteer bevindingen.</u>	Schorsing
BLKSI02 bSP008	<u>Aantal aangevoerde kg. t.o.v. aantal geslachte kg. Aanvoer</u>	<u>Het aantal aangevoerde Beter Leven dieren is groter dan het aantal geslachte kilogrammen Beter Leven karkassen / karkasdelen. Het aantal kilogrammen aangevoerde-BLK karkassen en/of -vlees is groter dan het aantal afgeleverde kilogrammen-BLK pluimvee (vlees).</u>	Voer een aanvoercontrole uit met behulp van vierkantstelling.	Controleer <u>van minimaal 3 dagen van het voorgaande jaar of de aangevoerde kilogrammen Beter Leven kippen (-vlees) groter of gelijk is aan het aantal geslachte kilogrammen Beter Leven karkassen/-vlees, een aanvoer van 3 maanden geleden en een recente stroom-BLK pluimvee (vlees). Noteer bevindingen.</u>	Schorsing

Norm	Aspect	Criterium	Interpretatie	Meetmethode	Sanctie
BLKSI04 SP009	Procedure vierkantstelling	De slachterij heeft een procedure voor de vierkantstelling ten aanzien van de hoeveelheid BLK waardig geslacht/ uitgebeend vlees en BLK waardig uitgeleverd vlees.	<u>Er wordt op stuk niveau (karkas, half karkas of technisch deel) of kilograambasis een gespecificeerde vierkantstelling / massabalans opgesteld. De vierkantstelling / massabalans wordt per scope (diersoort en aantal sterren) apart opgemaakt.</u> <u>Van alle varianten van het product (inkoop en verkoop artikel nrs.) wordt het vleesdeel (inclusief snijverlies, indroogverlies, afvalverlies, gaarverlies en/of afwaardering, enz.) worden in deze vierkantstelling / massabalans meegenomen. Eventuele toegevoegde ingrediënten, niet zijnde Beter Leven, (bijv. marinade, batter, paneermeel, kruiden, water, etc.) worden niet meegenomen in deze vierkantstelling/massabalans.</u> <u>BLK producten die worden afgewaardeerd naar een lager aantal sterren dienen te worden meegenomen in de massabalans (inboeken als verkoop bij originele aantal sterren, en als inkoop bij het lagere, nieuwe aantal sterren).</u> <u>De vierkantstelling/ massabalans wordt bijvoorbeeld als volgt berekend: $(Y - X) / X * 100\%$</u> $X = \text{begin voorraad BLK} + \text{inkoop BLK} + \text{BLK product afgewaardeerd naar dit aantal sterren}$ $Y = \text{eindvoorraad BLK} + \text{verkoop BLK} + \text{BLK product afgewaardeerd naar minder of géén sterren} + \text{evt. reststromen/verlies BLK}$ <u>De uitkomst van de vierkantstelling/massabalans dient nul of negatief te zijn.</u> <u>Frequentie vierkantstelling/massabalans:</u> <u>Bij meer dan 1 keer per maand productie: minimaal elke maand, een vierkantstelling/massabalans over de gehele voorgaande maand.</u> <u>Bij 1 keer per maand of minder productie: minimaal elk kwartaal, een vierkantstelling/massabalans over de gehele voorgaande kwartaal.</u>	Toets de praktijk aan de procedure en noteer bevindingen.	AH
BLKSI05 SP010	Verklaring verschillen vierkantstelling	<u>Bij de vierkantstelling wordt rekening gehouden met een redelijk afvalpercentage.</u> <u>De vierkantstelling / massabalans dient sluitend te worden gemaakt en voor eventuele verschillen wordt een onderbouwde verklaring geregistreerd. Bij de vierkantstelling wordt rekening gehouden met een redelijk afvalpercentage.</u>	<u>Een verschil in de vierkantstelling moet worden verklaard. Bijvoorbeeld door productiestoring, onbruikbaar voor consumptie, etc.</u> Reden is snijverlies, afwaardering, onbruikbaar voor consumptie, receptuur, massabalans-etc.	Controleer het afvalpercentage en ga na of dit gedefinieerd, genoteerd en onderbouwd is. Noteer afvalpercentage, afwijkingen en opvallende <u>zaken heden</u> .	AH
Personeel					
BLKSAP0 1	IKB-certificaat	Het bedrijf heeft een geldig IKB-certificaat.	Jaarlijks wordt het bedrijf op IKB-Kip gecontroleerd	Controleer dit aan de hand van een recente beoordelingsbrief/ geldig IKB-Kip-certificaat. Noteer de datum tot wanneer het certificaat geldig is. NVT buitenlandse slachterijen die niet aan de aanvoerpercentages voor IKB-pluimvee kunnen voldoen.	Schorsing

Norm	Aspect	Criterium	Interpretatie	Meetmethode	Sanctie
BLKSAP0 1a_SP011	Animal-welfare-officer Functionaris voor het dierenwelzijn	Tijdens het slachtproces is op de werkvloer bij de levende dieren in het slachthuis te allen tijde minimaal één animal welfare officer aanwezig met een geldig certificaat. Het slachthuis heeft een animal welfare officer.	Het slachtproces is van afladen tot en met doden van de dieren. Het certificaat moet behaald zijn voordat aangevangen wordt met de eerste slachtingen voor BLK. Alleen certificaten uitgegeven door opleidingsinstituten die in het kader van Europese Verordening 1099/2009 inzake de bescherming van dieren bij het doden zijn 'erkend' door de bevoegde autoriteit uit de betreffende Europese lidstaat voldoen. In Nederland is dit SVO (www.svo.nl). Bijvoorbeeld het certificaat 'Animal-Poultry Welfare officer' van Bristol University is ook akkoord (dit kan ook een door Bristol University gegeven cursus in Nederland zijn).	Controleer of tijdens het slachtproces een Functionaris voor het Dierenwelzijn aanwezig is op de werkvloer in de slachterij bij de levende dieren. Noteer naam van de evenals, de gevolgde opleiding en datum van de opleiding van de animal-welfare-officer-Functionaris voor het Dierenwelzijn. NVT bij slachterijen die minder dan 150.000 GrootVee-Eenheden per jaar slahten.	Schorsing Uitsluiting
BLKSAP0 1b	Animal-welfare-officer	De animal-welfare-officer is tijdens het slachtproces aanwezig.	Het slachtproces is van afladen tot en met doden van de dieren.	Controleer of animal-welfare-officer tijdens het slachtproces aanwezig is.	Uitsluiting
BLKSAP0 1e SP012	Bevoegdheden animal-welfare-officer-Functionaris voor het dierenwelzijn	De animal-welfare-officer-functionaris voor het dierenwelzijn ziet toe op het welzijn van de dieren en is bevoegd in te grijpen. Indien welzijnsaantasting of een risico op welzijnsaantasting zich voordoet grijpt de Functionaris voor het dierenwelzijn in.		Controleer of animal-welfare-officer-functionaris voor het dierenwelzijn toeziet op het welzijn van de dieren en ingrijpt in het geval van (risico op) welzijnsaantasting.	Schorsing Uitsluiting
BLKSAP0 2a_SP013	Dierenwelzijnsopleiding	Personeel dat met levende dieren omgaat heeft een getuigschrift van vakbekwaamheid met betrekking tot dierenwelzijn voor slachthuispersoneel. dierenwelzijnsopleiding van de Slagers Vak Opleiding (SVO) of gelijkwaardige opleiding met betrekking tot dierenwelzijn voor slachthuispersoneel gevolgd.	Het getuigschrift is van een opleidingscursus die is goedgekeurd door de bevoegde autoriteit in het kader van EU verordening 1099/2009. In Nederland is de opleiding van de Slagers Vak Opleiding (SVO) goedgekeurd door de NVWA in het kader van EU verordening 1099/2009. Personeel dat met levende dieren werkt omvat in ieder geval het personeel dat verantwoordelijk is voor: a) het behandelen en verzorgen vervoeren van dieren voorafgaand aan de fixatie bedwelming; b) het fixeren van dieren met het oog op het bedwelmen of doden c) het bedwelmen van dieren; d) het beoordelen van de effectiviteit van de bedwelming; e) het aanhaken of optakelen van levende dieren f) het verbloeden van levende dieren. g) het slachten	Controleer de opleidingen van het personeel.	HI Uitsluiting
BLKSAP0 2bSP014	Opleidingsregister	Er is een opleidingsregister van het personeel met welke opleidingen gevolgd zijn.	Het opleidingsregister is minimaal geregeld voor de personen die met levende dieren omgaan.	Noteer welke opleiding gevolgd is van elke medewerker die hierbij betrokken is.	AH

Norm	Aspect	Criterium	Interpretatie	Meetmethode	Sanctie
BLKSAP03 SP015	Opfriscursus	Het personeel dat met levende dieren werkt dient minimaal eens in de <u>twee</u> jaar een <u>door de Dierenbescherming goedgekeurde</u> opfriscursus dierenwelzijn te volgen.	De opfriscursus bevat tenminste informatie over de volgende onderwerpen: a) Gedrag, fysiologie en welzijn van het dier. Hierbij leert het personeel signalen in het diergedrag of uiterlijk te vertalen naar concrete positieve of negatieve oorzaken van dit gedrag of uiterlijk. b) Praktijkvoorbeelden van handelingen van het personeel en het effect hiervan op de dieren (in de slachterij en/of met video- en fotomateriaal, bijvoorbeeld het bekijken van het karkas van een gestreste kip) c) Kennismaken met andere delen van de keten, zoals het bedrijf waar de dieren vandaan komen en het transport. Bij voorkeur d.m.v. een bedrijfsbezoek. Een opfriscursus wordt gegeven door een externe ervaringsdeskundige op het gebied van welzijn en gezondheid van pluimvee en op het gebied van het bedwelmen en doden van kippen. Zie de website van het Beter Leven keurmerk voor een lijst met goedgekeurde cursussen.	Controleer of <u>het personeel dat met levende dieren werkt minimaal elke 3 2-jaar een door de Dierenbescherming erkende opfriscursussen dierenwelzijn heeft gevolgd worden</u> . Noteer afwijkingen.	HI
SP016	Werkinstructies	De deelnemer beschikt over een werkinstructie voor medewerkers welke handelingen verrichten (in)direct aan levende dieren. In deze werkinstructie staat de juiste wijze van de handelingen beschreven waardoor de dieren geen pijn, stress of verwondingen kunnen oplopen.	De werkinstructie bevat minimaal informatie over: - <u>uitladen-verplaatsen van de containers</u> - <u>kantelen van containers (indien van toepassing)</u> - <u>bedwelmen/verdoven</u> - <u>verbloeden</u>	Controleer of er werkinstructies aanwezig zijn welke informatie omvat over <u>uitladen (indien van toepassing), doden, verdoven en welzijnsgerelateerde kenmerken van pluimvee.</u>	HH AH
SP017	Medewerkers	Medewerkers zijn door opleiding en voorlichting op de hoogte van de correcte wijze van uitvoering van werkzaamheden met Beter Leven dieren en/of producten.	Medewerkers betrokken bij het gehele productie proces (o.a. inkoop of aanvoer van dieren, verkoop en communicatie over Beter Leven producten) zijn op de hoogte van de criteria van het Beter Leven keurmerk en de in het kwaliteitshandboek vastgelegde procedures en werkinstructies voor de productie van Beter Leven producten.	Controleer via interviews of de medewerkers op de hoogte zijn van de criteria van het Beter Leven keurmerk en de in het kwaliteitshandboek vastgelegde procedures en werkinstructies voor de productie van Beter Leven producten.	HH AH
Cameratoezicht					
SP019 SP018	Cameratoezicht (CCTV)	Binnen twee jaar na inwerkingtreding van dit voorschrift is er cameratoezicht (CCTV) geïnstalleerd en dit wordt gebruikt om toezicht te houden op de dieren gedurende de volgende processen: a. tijdens het afladen van dieren in de ontvangstruimte. b. tijdens het bedwelmen, inclusief de aankomst bij de bedwelmsplaats. c. tijdens het ophangen van de dieren na bedwelming, en d. tijdens het verbloeden van de dieren.	Deze beelden kunnen ook door het slachthuis zelf worden gebruikt bijvoorbeeld voor het evalueren van de processen, opleiden van het personeel en voor beveiliging van het slachthuis. Treedt in werking per 01-09-2021	Controleer en registreer of er cameratoezicht is bij de benoemde processen.	Waarschuwing Twee jaar na inwerkingtreding van dit voorschrift: Schorsing.
SP020b SP019	Slimme camera's AANBEVELING	Op de in SP018 aangegeven plekken wordt gebruik gemaakt van slimme camera's en microfoons. Bij nieuw- of verbouw, doch uiterlijk met ingang van 1-1-2023:	Een softwaresysteem met slimme camera's en microfoons kan op basis van beeld en geluid afwijkende patronen in menselijk en dierlijk gedrag (bijvoorbeeld meer activiteit of geluid bij het pluimvee in de bedwelmsruimte, of bij het uitladen) identificeren en registreren. De software maakt een attentielijst van de camerabeelden met afwijkende patronen, deze attentielijst wordt door de Functionaris voor het Dierenwelzijn gebruikt in de evaluatie van de processen benoemd in SP002a. Dit criterium wordt van kracht op het moment dat de slimme camera systematiek praktijkrijp is en de Dierenbescherming de nodige randvoorwaarden heeft vastgesteld voor slim cameratoezicht bij slachtpluimvee.	Controleer of slimme camera's gebruikt worden.	HH AANBEVELING

Norm	Aspect	Criterium	Interpretatie	Meetmethode	Sanctie
SP020a SP019a	<u>Slimme camera's</u> AANBEVELING	<u>Indien camera's aanwezig zijn die geen afwijkende patronen kunnen registreren op de in SP019 SP018 aangegeven plekken, worden deze uiterlijk 1-1-2023 vervangen door slimme camera's.</u> AANBEVELING	<u>Dit criterium wordt van kracht op het moment dat de slimme camera systematiek praktijkrijp is en de Dierenbescherming de nodige randvoorwaarden heeft vastgesteld voor slim cameratoezicht bij slachtpluimvee.</u>	<u>Controleer indien camera's aanwezig zijn die geen afwijkende patronen registreren of deze uiterlijk 1-1-2023 vervangen zijn door slimme camera's.</u>	<u>HI- NVT-indien bestaande camera's voldoen: AANBEVELING</u>
SP021 SP020	<u>Positie camera's</u>	<u>De camera's zijn zo gepositioneerd dat er te allen tijde vrij zicht is op de processen waar toezicht op wordt gehouden (zie SP018).</u>	<u>Treedt in werking per 01-09-2021</u>	<u>Controleer of de camera's zo zijn gepositioneerd dat er te allen tijde vrij zicht is op de relevante processen.</u>	<u>Waarschuwing, Twee jaar na inwerkingtreding van dit voorschrift: Schorsing.</u>
SP022 SP021	<u>Monitors</u>	<u>Het is mogelijk om de beelden van alle camera's te allen tijde via één of meerdere monitors duidelijk te zien.</u>	<u>Treedt in werking per 01-09-2021</u> <u>De monitor(s) mogen op het kantoor van het slachthuis aanwezig zijn.</u>	<u>Controleer of de beelden van alle camera's te allen tijde via minimaal één monitor duidelijk te zien zijn.</u>	<u>Waarschuwing, Twee jaar na inwerkingtreding van dit voorschrift: Schorsing.</u>
SP023 SP022	<u>Opnemen van beelden</u>	<u>Alle camerabeelden van dieren die worden onderworpen aan de benoemde processen (zie SP019-SP018) worden opgenomen.</u>	<u>Treedt in werking per 01-09-2021</u>	<u>Controleer of alle camera beelden van dieren die worden onderworpen aan één van de benoemde processen worden opgenomen</u>	<u>Waarschuwing, Twee jaar na inwerkingtreding van dit voorschrift: Schorsing.</u>
SP024 SP023	<u>Opgenomen beelden</u>	<u>Opgenomen camerabeelden worden door de slachterij: a. tenminste 4 weken bewaard b. op verzoek ter inzage aangeboden aan BLK controleurs die namens de Certificerende Instantie of namens de Stichting Beter Leven keurmerk controles uitvoeren. Alle camerabeelden van dieren die worden onderworpen aan de benoemde processen (zie SP019) worden opgenomen.</u>	<u>Treedt in werking per 01-09-2021</u>	<u>Controleer of opgenomen camera beelden door de slachterij: a. tenminste 4 weken worden bewaard b. beschikbaar worden gesteld. Controleer van de voorgaande 4 weken een steekproef van de camerabeelden op naleving van de BLK criteria.</u>	<u>Waarschuwing, Twee jaar na inwerkingtreding van dit voorschrift: Schorsing.</u>
Goedgekeurde leveranciers					
SP025 SP024	<u>Registratie leveranciers</u>	<u>De leveranciers van BLK waardige dieren zijn door de slachterij bij Stichting Beter Leven keurmerk geregistreerd.</u>	<u>De leverancier is de bedrijfslocatie waar het BLK dier het laatst fysiek is geweest voordat het bij de slachterij aankomt.</u>	<u>Controleer of de aanvoer van een bij SBLK geregistreerde leverancier afkomstig is. Noteer van minimaal 3 dagen van het voorgaande jaar, de aanleverende bedrijfslocaties.</u>	<u>AH</u>
BLKSIA06 aSP025	<u>BLK gecertificeerde bedrijven</u>	<u>Het pluimvee en/of karkassen die onder BLK vallen zijn afkomstig van BLK gecertificeerde bedrijven. De slachterij controleert bij iedere levering of de dieren en/of karkassen die onder BLK vallen afkomstig zijn van BLK gecertificeerde bedrijven.</u>	<u>Controle op de certificering vindt plaats via het BLK-register: https://beterleven.dierenbescherming.nl/zakelijk/deelnemers/blk-register</u>	<u>Controleer of de aanvoer van een BLK-Kip 1-ster erkend bedrijf afkomstig is. Noteer de UBN's (KIPnummers) en/of NAW-gegevens van de aanleverende bedrijven welke in de steekproef vallen. Controleer of de slachterij de certificeringen controleert en op welke wijze. Controleer procedure en praktijk.</u>	<u>Schorsing Uitsluiting</u>
SP026a	<u>BLK waardigheid</u>	<u>De BLK waardigheid van de geleverde dieren blijkt uit de vermelding van Beter Leven keurmerk (incl. diersoort én aantal sterren), bijv. BLK Kip 1 ster, in de begeleidende documentatie behorend bij de levering van slachtdieren.</u>	<u>Alleen 'BLK' of 'Beter Leven' is niet voldoende.</u> <u>Er wordt aangegeven of er dieren in de levering zitten die niet (meer) voldoen aan het Beter Leven keurmerk. Zo ja, dan wordt het aantal dieren vermeld en hoe deze dieren zijn geïdentificeerd.</u>	<u>Controleer of leveringen vergezeld gaan van een vermelding van Beter Leven waardigheid. Controleer van 3 leveringen uit het voorgaande jaar, de documentatie.</u>	<u>AH</u>

Norm	Aspect	Criterium	Interpretatie	Meetmethode	Sanctie
SP026b	Ingangscontrol	<u>De slachterij controleert voor of tijdens ontvangst van de kippen of het leverende pluimveehouderijbedrijf, op moment van levering, is gecertificeerd voor de bijbehorende Beter Leven scope (diersoort en aantal sterren).</u>	<u>De BLk waardigheid blijkt uit de vermelding van Beter Leven keurmerk (incl. diersoort én aantal sterren), bijv. BLK Kip 1, 2, 3 sterren of BIO (BLk 3 sterren), in de Voedselketeninformatie of andere documentatie behorend bij de levering van slachtdieren. Alleen 'BLk' of 'Beter Leven' is niet voldoende.</u> <u>Er wordt o.a. gecontroleerd of het leverende bedrijf is gecertificeerd voor de Beter Leven scope (diersoort en aantal sterren) van de geleverde dieren, op basis van het Register op de website van het Beter Leven keurmerk.</u> <u>De procedure voor de ingangscontrol is vastgelegd in het kwaliteitshandboek.</u> <u>Onder controle voor ontvangst wordt verstaan controle tijdens de aanvoerplanning van het slachthuis.</u>	<u>Controleer of de slachterij de certificering van leveranciers controleert en op welke wijze.</u> <u>Controleer procedure en praktijk.</u>	HI
SP026c	Transporttijd	<u>De slachterij controleert bij ontvangst van de dieren die onder Beter Leven worden geslacht of de kippen niet langer dan 3 uur of 185 kilometer zijn getransporteerd. Aangevoerde BLk dieren mogen niet langer dan 4 uur of 250 km getransporteerd worden om bij de slachterij te komen. De slachterij controleert hierop.</u>	<u>Transportduur start als de laatste krat gevuld is en eindigt bij aankomst op het slachthuis wanneer de laatste krat of container op het slachthuis uitgeladen is.</u> <u>Transportduur blijkt uit transportdocumentatie in de administratie. Deze documentatie moet minstens een jaar bewaard worden.</u>	<u>Bereken via de website Routenet voor een transportwagen de afstand tussen de pluimveehouderij en de slachterij.</u> <u>Controleer de transportduur tussen de pluimveehouderij en de slachterij.</u> <u>Controleer een steekproef van de transport documentatie.</u>	HI
SP026d	Getuigschrift vakbekwaamheid chauffeurs	<u>Chauffeurs die rijden met levend pluimvee zijn in het bezit van een getuigschrift van vakbekwaamheid als bedoeld in de Europese transportverordening.</u>	<u>De betreffende EU-verordening is nr. 1/2005 van 22 december 2004. Het bedoelde getuigschrift wordt aangehaald in artikel 17, lid 2.</u>	<u>Controleer in de personeelsadministratie van een steekproef van 5 chauffeurs die rijden met levend pluimvee (aanwezig op het slachthuis) of zij in het bezit zijn van het betreffende vakbekwaamheidsbewijs.</u> <u>Indien er minder dan 5 chauffeurs aanwezig zijn op het slachthuis, voor het bedrijf werken, controleer deze dan allen.</u>	AH
SP026e	BLk waardigheid niet vast te stellen	<u>Indien de BLk waardigheid van geleverde dieren niet kan worden vastgesteld, worden deze dieren afgewaardeerd tot niet-BLK</u>	<u>De procedure voor afwaardering van dergelijke dieren ligt vast in het kwaliteitshandboek.</u>	<u>Controleer (middels een interview) of de slachterij dieren die niet herkenbaar zijn als BLk waardig worden afgewaardeerd tot niet-BLK. Controleer of de procedure is vastgelegd in het kwaliteitshandboek.</u>	HI
Algemeen					
SP027	Inrichting en onderhoud	<u>De inrichting (incl. gebruikte materialen) in alle ruimtes met levende dieren (ontvangstruimte en bedwelmingsplaats) zijn zodanig ingericht en onderhouden dat onnodig stress en/of verwondingen / letsel bij de aanwezige dieren wordt voorkomen.</u>	<u>Zoals o.a. geen scherpe uitsteeksels waaraan de dieren zich kunnen verwonden</u>	<u>Controleer of de inrichting materialen en onderhoud (ontvangstruimte en bedwelmingsruimte) op het voorkomen van onnodige stress en verwondingen/letsel</u>	HI
BLKSAP04-SP028	Felle kleuren	<u>In het slachthuis worden bij de levende dieren geen felle lichten en geen felle kleuren gebruikt, maar rustige kleuren zoals grijs, groen en blauw.</u>		<u>Noteer afwijkingen</u>	HI

Norm	Aspect	Criterium	Interpretatie	Meetmethode	Sanctie
SP029	<u>Tijd tussen ontladen en slachten</u>	<u>Al het pluimvee wordt zo snel mogelijk na ontladen geslacht, met een maximum van 4 uur.</u>	<u>Dieren moeten te allen tijde de dag van aanvoer worden geslacht, dieren kunnen niet blijven liggen tot de volgende slachtdag.</u>	<u>Controleer van vijf leveringen, aan de hand van de tijdstip van het ontladen en het slachttijd van het laatste dier uit het koppel of de tijd ertussen maximaal 4 uur bedraagt.</u>	AH
SP030	<u>Deugdelijk materiaal</u>	<u>Al het materiaal waar het pluimvee mee in aanraking kan komen van transport tot verbodding kan geen pijn, stress of verwondingen veroorzaken bij de dieren.</u>	<u>Bijvoorbeeld kapotte kratten of containersystemen worden meteen na uitladen van de dieren vernietigd of gerepareerd. Pluimvee mag niet met lichaamsdelen (vleugels, poten, koppen) uitsteken op zo'n manier dat ze beschadigd worden.</u>	<u>Controleer wat er met kapotte kratten of containersystemen gebeurt. Controleer of er geen materiaal gebruikt wordt waardoor de dieren beschadigingen kunnen oplopen.</u>	HI
Ontvangstruimte					
SP031	<u>Weersinvloeden</u>	<u>De dieren zijn in de ontvangstruimte afgeschermd tegen weersinvloeden.</u>	<u>De ontvangstruimte is afgeschermd van wind, tocht, neerslag, direct zonlicht etc.</u>	<u>Noteer afwijkingen.</u>	AH-HI
SP032	<u>Monitoring letsels, hitte en koudestress</u>	<u>Alle transportcontainers die aankomen op het slachthuis worden gecontroleerd om pluimvee te identificeren die letsel, hittestress of koudestress hebben.</u>	<u>Een teken van hittestress is hijgen. Een teken van koudestress is dicht tegen elkaar aanzitten. Letsels zijn bijvoorbeeld gebroken vleugels, gebroken poten of wonden.</u>	<u>Controleer of letsels, hitte en koudestress gemonitord worden.</u>	AH-HI
SP032a	<u>Maatregelen bij letsels, hittestress of koudestress</u>	<u>Wanneer pluimvee geïdentificeerd wordt dat letsel, hittestress of koudestress heeft worden adequate maatregelen getroffen.</u>	<u>Er is een werkinstructie aanwezig waarin beschreven wordt welke acties er genomen worden indien de dieren letsels hebben of tekenen van hitte- of koudestress vertonen. In de werkinstructie staat minimaal omschreven waarop gelet moet worden om letsels, hitte- of koudestress te identificeren en welke maatregelen wanneer genomen moeten worden. Voorbeelden van maatregelen bij hitte- of koudestress zijn ventilatie, vernevelen, verwarmen en voorzien van drinkwater of met voorrang slachten. Bij letsel worden de dieren met voorrang geslacht.</u>	<u>Controleer of werkinstructies voor letsel, hitte- of koudestress aanwezig zijn.</u>	HI
SP033	<u>Temperatuur</u>	<u>De ontvangstruimte heeft een werkend klimaatbeheersingssysteem waardoor de dieren beschermd worden tegen extreme temperaturen en temperatuurschommelingen.</u>	<u>In de ontvangstruimte wordt de temperatuur zoveel mogelijk tussen de 5 graden Celsius en 25 graden Celsius gehandhaafd om koude- of hitte- stress te voorkomen. De temperatuur in de ontvangstruimte wordt geregistreerd. Hittestress wordt veroorzaakt.</u>	<u>Controleer in de aanvoerafdeling of de aanvoerafdeling een werkend klimaatbeheersingssysteem heeft waarbij de temperatuur wordt vastgelegd.</u>	AH
SP034	<u>Relatieve luchtvochtigheid en temperatuur</u>	<u>De ontvangstruimte van de slachterij heeft een werkend klimaatbeheersingssysteem waardoor dieren beschermd worden tegen extreme luchtvochtigheid. In de ontvangstruimte van de slachterij worden door het reguleren van de relatieve luchtvochtigheid en temperatuur de dieren beschermd tegen klimatologische omstandigheden die hitte- of koudestress kunnen veroorzaken.</u>	<u>Relatieve luchtvochtigheid wordt zoveel mogelijk $\leq 80\%$ gehouden. De relatieve luchtvochtigheid in de ontvangstruimte wordt vastgelegd. De relatieve luchtvochtigheid en de temperatuur dient gemeten te worden zodat op basis van deze gegevens maatregelen hiervan kunnen worden getroffen om koude- of hittestress te voorkomen of verhelpen. Informatie over combinaties van luchtvochtigheid en temperatuur waarbij hittestress optreedt bij pluimvee is te vinden in het rapport 'Op de Bres Tegen Hittestress' te raadplegen op de Beter Leven keurmerk website.</u>	<u>Controleer of in de aanvoerafdeling of de aanvoerafdeling een werkend klimaatbeheersingssysteem heeft waarbij de relatieve luchtvochtigheid en de temperatuur worden gemeten wordt vastgelegd. Controleer of de temperatuur voldoet.</u>	AH-HI
SP035	<u>Slachten dieren met letsels, hitte en koudestress</u>	<u>Pluimvee dat letsel, hittestress en / of koudestress heeft, wordt onmiddellijk op een adequate manier bedwelmend en gedood.</u>	<u>Voorbeelden van een adequate bedwelmings- of elektrische bedwelmings-</u>	<u>Controleer of dieren met letsels, hitte- en koudestress onmiddellijk gedood worden</u>	HI
SP036 SP035	<u>Abnormale mortaliteit</u>	<u>Mortaliteit is tijdens transport niet hoger dan 0.25%.</u>	<u>Indien op één dag de mortaliteit tijdens transport hoger is dan 0.25% voor één lading kippen, wordt er een onderzoek gestart om de oorzaak van de sterfte te identificeren, en worden preventieve maatregelen genomen om het probleem op te lossen. In het geval van een zwak koppel, wordt deze bevinding naar de pluimveehouder gecommuniceerd.</u>	<u>Controleer of bij mortaliteit hoger dan 0.25% onderzoek gestart wordt om de oorzaak van sterfte te identificeren.</u>	AH

Norm	Aspect	Criterium	Interpretatie	Meetmethode	Sanctie
SP037 SP036	Loslopend pluimvee	Er is geen loslopend pluimvee op het slachthuis aanwezig.	Wanneer loslopend pluimvee gevonden wordt, moeten ze onmiddellijk naar de bedwelmingsplaats gebracht worden of wanneer ze letsel hebben op een humane manier gedood worden. Elk geval van loslopend pluimvee wordt: - geregistreerd - de oorzaak wordt achterhaald en direct opgelost - de oplossing wordt geregistreerd	Controleer of loslopend pluimvee naar de bedwelmingsplaats gebracht worden of bij letsel op humane wijze gedood. Controleer of loslopend pluimvee wordt geregistreerd.	HI
Doding Bedwelmingsplaats					
SP038 SP037	Valhoogte	De valhoogte van transportkrat naar transportband mag maximaal 30 centimeter zijn.	Bij het uitladen uit de transportkragen mogen de dieren niet ver naar beneden vallen.	Meet en noteer de valhoogte.	HI
SP039 SP038	Verbod op levend uitladen uit transportkragen	Bij nieuw- of verbouw maar uiterlijk vanaf 1-01-2028 moet het pluimvee in de transportkragen worden bedweld.	Dit betekent dat het kantelen van transportkragen met onbedweldde dieren erin na nieuw- of verbouw maar uiterlijk vanaf 1-01-2028 verboden is.	Controleer na nieuw- en verbouw of het pluimvee in de kragen wordt bedweld.	Uitsluiting
SP040 SP039	Bedwelmen	De kippen worden voorafgaand aan het verbloeden adequaat bedweld.	Dieren worden uitsluitend verbloed nadat zij zijn bedweld. De toestand van bewusteloosheid en gevoelloosheid wordt aangehouden tot bij het dier de dood is ingetreden.	Noteer of alle dieren zijn bedweld voorafgaand aan het verbloeden bedwelmingsmethode er wordt gebruikt.	Schorsing Uitsluiting
SP041 SP040	Bedwelmings-apparatuur	Bedwelmingsapparatuur (incl. reserve bedwelmingsapparatuur) wordt minimaal 1 keer per dag gecontroleerd op afwijkingen.		Controleer of bedwelmingsapparatuur (incl. reserve bedwelmingsapparatuur) dagelijks wordt gecontroleerd.	HI
SP042 SP041	Controle bedwelmingsapparatuur	De dagelijkse controle en eventuele geconstateerde afwijkingen van bedwelmingsapparatuur (incl. reserve bedwelmingsapparatuur) wordt geregistreerd.	De dagelijkse controle van de bedwelmingsapparatuur (incl. reserve bedwelmingsapparatuur) en eventuele afwijkingen worden geregistreerd.	Controleer op basis van de registraties of de bedwelmingsapparatuur (incl. reserve bedwelmingsapparatuur) elke dag wordt gecontroleerd. Noteer afwijkingen van het voorgaande jaar.	AH
SP043 SP042	Reserve bedwelmingsapparatuur	Er is op de slachtplaats werkende reserve bedwelmingsapparatuur voor handen.	Reserve bedwelmingsapparatuur mag een waterbad zijn, maar uitsluitend wanneer het waterbad niet standaard in de slachtlijn zit.	Controleer of er reserve bedwelmingsapparatuur aanwezig is. Noteer type reserve bedwelmings.	Schorsing Uitsluiting
BLKS06a SP044 SP043 BLKS06b	CAS methode Of Waterbadmethode	De dieren worden bedweld en gedood door middel van de 2-fasen multi-fases CAS (Controlled Atmosphere Stunning) methode. De dieren worden bedweld en gedood middels de waterbadmethode.		Controleer of de dieren door middel van multi-fases CAS bedweld en gedood worden. Controleer of de dieren in de 1e fase het bewustzijn verliezen: NVT-bij waterbadmethode. Controleer of conform de EU-regelgeving geslacht wordt: Frequentie: Ampère: < 200 Hz 100mA 200-400 Hz 150mA 400-1500 Hz 200mA Noteer gehanteerde frequentie en ampère: NVT-bij CAS-methode.	Schorsing HI

Norm	Aspect	Criterium	Interpretatie	Meetmethode	Sanctie
SP045 SP044	Gasconcentraties	<u>Gasconcentraties in de eerste fase van gasbedwelming wekken niet teveel irritatie op bij het pluimvee, maar zorgen er wel voor dat de dieren het bewustzijn verliezen. Gasconcentraties in de volgende fase(s) van bedwelming worden conform de handleiding van de producent toegepast.</u>	<u>Gasconcentraties zijn voordat de dieren het bewustzijn verliezen gemiddeld maximaal 30% en komen nooit boven een concentratie van 33%. Tijdens deze fase wordt zuurstof toegevoegd aan het gasmengsel, tot een maximum van 2%. Tijdens deze fase wordt de lucht bevochtigd om irritatie aan de luchtwegen te minimaliseren.</u>	<u>Controleer de monitoringsgegevens van de gasconcentraties. Noteer afwijkingen.</u>	HI
SP046 SP045	Monitoring gasconcentraties	<u>Gasconcentraties worden continu gemonitord op dierniveau.</u>	<u>Gasconcentraties worden continu weergegeven en regelmatig geregistreerd.</u>	<u>Controleer of gasconcentratie gemonitord worden op dierniveau.</u>	HI
SP047 SP046	Sensoren gasconcentraties	<u>De sensoren voor gasconcentraties geven bij afwijkingen een hoorbaar en zichtbaar alarmsignaal.</u>	<u>Een alarmsignaal wordt gegeven als de concentratie kooldioxide te hoog wordt.</u>	<u>Controleer of de sensoren op het juiste moment alarmsignalen geven.</u>	HI
SP048 SP047	Kalibreren sensoren gasconcentraties	<u>De sensoren voor gasconcentraties worden regelmatig gekalibreerd.</u>	<u>Voor het kalibratieschema worden de aanbevelingen van de producent aangehouden.</u>	<u>Controleer of de sensoren regelmatig gekalibreerd worden.</u>	AH
SP049	Gasconcentraties	<u>Gasconcentraties in de eerste fase van gasbedwelming wekken niet teveel irritatie op bij het pluimvee, maar zorgen er wel voor dat de dieren het bewustzijn verliezen.</u>	<u>Gasconcentraties tijdens fase 1 zijn gemiddeld maximaal 30%, met een maximumconcentratie van 33%. Tijdens fase 1 wordt zuurstof toegevoegd aan het gasmengsel, tot een maximum van 2%. Tijdens fase 1 wordt de lucht bevochtigd om irritatie aan de luchtwegen te minimaliseren.</u>	<u>Controleer de monitoringsgegevens van de gasconcentraties. Noteer afwijkingen.</u>	HI
SP050	Vroegtijdige blootstelling-gas	<u>Het pluimvee wordt niet blootgesteld aan het gas voordat ze de bedwelmingstunnel binnen gaan.</u>	<u>Dit kan worden bereikt door de bedwelmingstunnel luchtdicht af te sluiten van de omgeving.</u>	<u>Controleer of de dieren blootgesteld worden aan het gas voor ze de bedwelmingstunnel binnen gaan.</u>	HI
SP051	Eerste blootstelling-gas	<u>Direct na binnengaan van de bedwelmingstunnel wordt het pluimvee blootgesteld aan de correcte gasconcentratie.</u>		<u>Controleer of de dieren direct aan de correcte gasconcentraties blootgesteld worden.</u>	HI
SP052	Continue blootstelling-gas	<u>Het pluimvee wordt blootgesteld aan een continue gasconcentratie.</u>		<u>Controleer in de registratie van de gasconcentratie-monitoring of de concentratie continue is.</u>	AH
Effectiviteit bedwelming					
SP053 SP048	Verlies van bewustzijn	<u>Het verlies van bewustzijn gebeurt op een kalme manier.</u>	<u>De dieren mogen geen extreme tekenen van angst of opwinding laten zien zoals krachtig flapperen met de vleugels of ander vluchtgedrag. Tijdens bedwelming in fase 1 kan het voorkomen dat dieren happen naar adem, schudden met de kop en diep ademen. Dit mag echter niet te zeer vaak achter elkaar vertoond worden of te zeer krachtig uitgevoerd worden.</u> <u>Het slap worden van het lichaam en de kop van de dieren is een teken van verlies van bewustzijn.</u>	<u>Observeer de dieren in de bedwelmingstunnel. Noteer afwijkingen.</u>	HI
BLKSBD0 3a BLKSBD0 3b	Verdovings-apparaatuur	<u>Verdovingsapparatuur wordt continu gecontroleerd op afwijkingen.</u>		<u>Controleer of de controles worden uitgevoerd. Noteer incidenten van afgelopen jaar.</u>	HI
SP055 SP049	Zicht in de bedwelminingsruimte	<u>Het moet mogelijk zijn om de dieren te observeren in de bedwelminingsruimte, bijvoorbeeld door middel van ramen of camerabeelden.</u>	<u>Wanneer ramen gebruikt worden moeten deze over de gehele lengte van de tunnel geplaatst worden op zo'n manier dat de verschillende fases van bedwelming goed te observeren zijn. Deze ramen moeten ten alle tijden schoon zijn zodat de dieren goed geobserveerd kunnen worden. Het kan echter moeilijk zijn om door deze ramen de kippen goed te observeren. Daarom wordt de voorkeur gegeven aan het plaatsen van camera's in de tunnel.</u> <u>In het geval van camerabeelden moeten beelden in real time te bekijken zijn of direct na de beelden opgenomen zijn.</u>	<u>Controleer of dieren observerbaar zijn in de bedwelminingsruimte.</u>	HI
SP056 SP050	Observeren gedrag in de bedwelminingsruimte	<u>Het gedrag van het pluimvee wordt op vaste punten in het bedwelminingsproces geobserveerd om vast te stellen of het intreden van bewusteloosheid op een kalme manier gebeurt.</u>	<u>Deze punten zijn:</u> <u>- Bij de eerste dieren die op een dag de tunnel binnengaan;</u> <u>- Minstens elk uur;</u> <u>- Direct na elke onderbreking van het slachtproces;</u> <u>- Direct na elke verandering in het bedwelminingsproces die van invloed kan zijn op het welzijn van pluimvee tijdens bedwelming.</u>	<u>Controleer of het gedrag van dieren in de bedwelminingsruimte geobserveerd wordt.</u>	HI

Norm	Aspect	Criterium	Interpretatie	Meetmethode	Sanctie
SP057 SP051	Extreme tekenen van angst of opwinding	Bij extreme tekenen van angst of opwinding wordt de oorzaak direct verholpen.	Geïdentificeerde oorzaken worden verholpen voor er opnieuw dieren bedwelmd worden. Oorzaken en de acties die uitgevoerd zijn om de problemen te verhelpen worden geregistreerd.	Controleer of bij extreme tekenen van angst of opwinding de oorzaak onderzocht, verholpen en geregistreerd wordt.	HI
SP058 SP052	Verlaten bedwelmsruimte	Bij het verlaten van de bedwelmsruimte wordt gecontroleerd of alle dieren bewusteloos en gevoelloos (hersendood) zijn.	Teken van bewusteloosheid en gevoelloosheid (hersendood) zijn: - Compleet slap lichaam; - Geen ademhaling; - Geen respons van het derde ooglid; - Geen respons van de pupil op licht. Controle op bewusteloos- en gevoelloosheid mag tot en met het aanhangen van de dieren plaats vindt.	Controleer of gecontroleerd wordt dat alle dieren bedwelmd-hersendood zijn.	HI
SP059 SP053	Mislukte bedwelmingen	Mislukte bedwelmingen moeten direct worden verholpen door de betrokken dieren direct alsnog adequaat te bedwelmen.	Dieren worden niet voor een tweede keer door de bedwelmingstunnel gedaan. Voorbeelden van een adequate bedwelmsmethode is elektrische kopbedwelming.	Controleer via interview of medewerkers op de hoogte zijn van welke corrigerende acties ze moeten uitvoeren bij een mislukte bedwelming. Controleer of het aantal mislukte bedwelmingen en de genomen corrigerende acties worden geregistreerd. Noteer aantal mislukte bedwelmingen en genomen acties van afgelopen jaar.	HI
SP060 SP054	Registratie letsel en mislukte bedwelming	Het aantal dieren dat na verlaten van de bedwelmsruimte bij bewustzijn is en/of letsels heeft opgelopen wordt geregistreerd.		Controleer of het aantal dieren bij bewustzijn en met letsels na bedwelmsruimte geregistreerd wordt	AH
SP061 SP055	Oorzaken letsel	Oorzaken van letsels aan de dieren worden onderzocht en herstelmaatregelen worden ondernomen, beiden worden geregistreerd.		Controleer of oorzaken van letsels onderzocht worden en of herstelmaatregelen worden ondernomen.	AH
Verbloeding					
SP062 SP056	Verbloeden	Alle dieren worden direct na bedwelmen verbloed waarbij het bloedverlies voldoende omvangrijk, snel en toereikend is om het zeker te stellen dat het dier na het verbloeden dood is.		Controleer of het verbloeden voldoet.	HI
SP063 SP057	Interval verbloeden - verdere verwerking	Verdere uitslacting of broeien vindt alleen plaats nadat is vastgesteld dat het dier geen teken van leven meer vertoont.	Na de halssnede wordt het dier tenminste 30 seconden met rust gelaten, tot minimaal alle reflexen van de hersenstam zijn opgehouden.	Controleer of het interval tussen verbloeden en verdere verwerking maximaal 30 seconden is.	HI
SP064	Verbloeden per dier	Wanneer bedwelmen, aanhaken, ophangen en verbloeden van de dieren door één persoon worden uitgevoerd, moet die persoon al deze handelingen achtereenvolgens bij één dier hebben uitgevoerd voordat hij met de uitvoering daarvan bij een ander dier begint.		Wanneer bedwelmen, aanhaken, ophangen en verbloeden van de dieren door één persoon worden uitgevoerd, controleer of al deze handelingen achtereenvolgens bij één dier zijn uitgevoerd voordat met de uitvoering bij een ander dier wordt begonnen.	HI
SP065 SP058	Halssnede	De halssnede wordt gecontroleerd en de kop wordt handmatig verwijderd indien nodig.	Hiertoe staat er altijd minstens één persoon met een mes bij de automatische halssnijder of na de handmatige halssnijder.	Controleer of de halssnede gecontroleerd wordt door het proces te observeren.	HI
SP066 SP059	Disfunctioneren automatische halssnijder	Indien de automatische halssnijder niet goed functioneert, moeten de dieren die aan ontoereikende halssnede zijn blootgesteld alsnog geslacht worden, en moet het aanhangen van het pluimvee gestaakt worden totdat het probleem opgelost is. Dieren die al bedwelmd aan de lijn hangen worden handmatig gesneden.	Dit staat beschreven in het kwaliteitshandboek.	Controleer of bij een ontoereikende halssnede correct gehandeld wordt.	HI
Terugkoppeling slachtgegevens					

Norm	Aspect	Criterium	Interpretatie	Meetmethode	Sanctie
SP067 SP060	Gezondheidsregistratie	<u>Het percentage dieren met de volgende aandoeningen moet geregistreerd worden per koppel:</u> - <u>voetzoldermatitis</u> - <u>hakdermatitis</u> - <u>borstblaren</u> - <u>rugkrassen</u> - <u>percentage te lichte kuikens</u> - <u>vangletsel (bloeduitstortingen en andere beschadigingen)</u> aan poten, vleugels en borst - <u>dode dieren bij aankomst</u>	<u>Voor de beoordeling van voetzoolaesies wordt de methode omschreven in bijlage 3 en bijlage 4 van de Regeling houders van dieren aangehouden.</u> <u>Voor de overige gegevens worden de methodes zoals beschreven in 'Bijlage 8 Beoordelingssysteem vleeskuikens' van IKB kip aangehouden.</u>	<u>Controleer of alle aandoeningen worden geregistreerd.</u>	AH
SP068 SP061	Terugkoppeling gezondheidsregistratie aan de pluimveehouder	<u>De slachterij levert de slachresultaten (incl. slachtafwijkingen) van de geleverde pluimvee op een uniforme wijze terug aan de pluimveehouder.</u>	<u>Indien sprake is van een tussenhandelaar wordt het rapport aan de tussenhandelaar of pluimveehouder verzonden. Een kopie van de beoordeling en het rapport is op de slachterij aanwezig.</u> <u>Terugkoppeling naar leverancier kan schriftelijk of digitaal gebeuren.</u>	<u>Controleer afschriften van verzonden rapportages met slachresultaten afgelopen jaar.</u>	H# AH
Afnemers Beter Leven producten					
BLKSIA06 b-SP069 SP062	Pluimveekarkassen BLK-gecertificeerde afnemers	<u>De pluimveekarkassen en/of -vlees, welke onder BLK-vallen worden afgeleverd aan bedrijven welke bekend zijn binnen BLK Kip 1 ster.</u> <u>De slachterij controleert of de BLK karkassen en/ of -vlees afgeleverd worden aan BLK gecertificeerde bedrijven of bedrijven welke zijn goedgekeurd door Stichting Beter Leven keurmerk.</u>	<u>Controle op de certificering vindt plaats via het register op de Beter Leven website het BLK-register: https://beterleven.dierenbescherming.nl/zakelijk/deelnemers/blk-register of de slachterij heeft een kopie van de goedkeuringsbrieven in hun administratie welke niet ouder zijn dan 3 maanden.</u> <u>Afnemende bedrijven kunnen er voor kiezen niet deel te nemen aan het Beter Leven-keurmerk. De slachterij zal in dit geval:</u> <u>1. het product moeten afwaarderen naar regulier en geen vermelding maken dat het product voldoet aan het Beter Leven keurmerk op de aflever bon, of</u> <u>2. een verklaring (mail/ brief) moeten kunnen overleggen waarin het afnemende bedrijf aangeeft op geen enkele wijze het Beter Leven keurmerk te zullen communiceren.</u>	<u>Noteer de NAW-gegevens van de afnemende partij.</u> <u>Controleer of alle afnemers BLK erkend zijn en of de slachterij de certificeringen/ goedkeuringen controleert. Noteer afwijkingen. NVT-verklaring aanwezig.</u>	Waarschuwing HI
SP070 SP062	Registratie afnemer	<u>De afnemers van BLK producten (conform de scope van het certificaat, diersoort en aantal sterren) zijn door de slachterij bij Stichting Beter Leven keurmerk geregistreerd.</u>	<u>De afnemer is de bedrijfslocatie waar het BLK product door de slachterij fysiek naar toe wordt gestuurd.</u>	<u>Controleer of de BLK producten worden afgevoerd naar een bij SBLK geregistreerde afnemer. Noteer van minimaal 3 dagen van de voorgaande jaar, de NAW-gegevens van de afnemende bedrijfslocaties welke in de steekproef vallen.</u>	AH
SP071 SP063	Controle gecertificeerde afnemers	<u>De slachterij controleert regelmatig bij leveringen of de BLK producten geleverd worden aan afnemers die voor de betreffende scope (diersoort en aantal sterren) zijn gecertificeerd of zijn goedgekeurd door Stichting Beter Leven keurmerk.</u>	<u>Controle op de certificering kan plaatsvinden via het register op de Beter Leven website: https://beterleven.dierenbescherming.nl/zakelijk/deelname/databank of de slachterij heeft een kopie van de goedkeuringsbrieven in de administratie welke niet ouder is dan 3 maanden.</u> <u>Afnemende bedrijven kunnen er voor kiezen niet deel te nemen aan het Beter Leven-keurmerk. De slachterij zal in dit geval:</u> <u>1. het product moeten afwaarderen naar niet-BLK en geen vermelding maken dat het product voldoet aan het Beter Leven keurmerk op de aflever bon, of</u> <u>2. een verklaring (mail/ brief) moeten kunnen overleggen waarin het afnemende bedrijf aangeeft op geen enkele wijze het Beter Leven keurmerk te zullen communiceren. De slachterij dient hier ook schriftelijk melding van te maken bij de Stichting Beter Leven keurmerk.</u>	<u>Controleer of alle afnemers BLK gecertificeerd of goedgekeurd zijn.</u> <u>Controleer of de slachterij de certificeringen/ goedkeuringen controleert. Noteer afwijkingen. NVT-verklaring aanwezig.</u>	H# AH
Afgeleverde Beter Leven producten					

Norm	Aspect	Criterium	Interpretatie	Meetmethode	Sanctie
SP72 SP064	Aanduiding BLk	Het af te leveren Beter Leven product is voorzien van de bijbehorende Beter Leven scope (diersoort én het aantal sterren) met het juiste aantal sterren of een lager aantal sterren in tekst of beeldmerk bij business-to-business, of beeldmerk bij consumentenverpakkingen.	Bij Biologische producten met 3 sterren van het Beter Leven keurmerk kan in plaats van 3 sterren ook worden volstaan met Biologisch of BIO. Deze aanduiding is zowel op de verpakking van het Beter Leven product als op de afleverbon (op regelniveau) en de factuur correct vermeld.	Controleer van minimaal 3 dagen van het voorgaande jaar of de aanduiding op het Beter Leven product als op de begeleidende documenten aanwezig is.	AH
SP73 SP065	Goedgekeurde BLk producten	Er worden alleen door de Stichting Beter Leven keurmerk goedgekeurde Beter Leven producten uitgeleverd. Voor samengestelde producten dient een productspecificatie ter goedkeuring te worden voorgelegd aan de Stichting Beter Leven keurmerk.	Deelnemers die hiervoor toestemming hebben gekregen van de Stichting Beter Leven keurmerk, mogen geregistreerde Beter Leven producten direct produceren en hoeven de beoordeling van de Stichting Beter Leven keurmerk niet af te wachten.	Controleer of Stichting Beter Leven keurmerk akkoord heeft gegeven voor de afgeleverde Beter Leven producten. Noteer afwijkingen.	Schorsing
SP74 SP066	Afleverbon	Levering van Beter Leven product gaat vergezeld met een afleverbon.	De afleverbon dient tenminste de volgende gegevens te bevatten: - Naam en adres van de leverancier; - Naam van de afnemer; - Aantal en hoeveelheid in kilogrammen per geleverd onderdeel; - Datum van aflevering; - Of het product (op regelniveau) voldoet aan de Beter Leven scope (diersoort en aantal sterren)	Controleer of leveringen vergezeld gaan van een volledige afleverbon. Controleer van minimaal 3 leveringen uit het afgelopen jaar de afleverbonnen.	AH
Logistiek Dienstverleners Beter Leven producten					
SP075 SP067	Registratie logistiek dienstverleners 2a en 2c	De logistiek dienstverlener van Beter Leven producten (conform de Beter Leven scope van het certificaat, diersoort en aantal sterren) zijn door de slachterij bij Stichting Beter Leven keurmerk geregistreerd.	Logistiek dienstverleners 2a krijgen in opdracht van de verwerker het BLk product fysiek (op de bedrijfslocatie) langs maar worden geen eigenaar van het product en voeren geen bewerking uit. Bijv.: externe opslaglocaties, vrieshuizen, distributiecentra, etc. Zij vallen onder de verantwoordelijkheid van de eigenaar van het product. Wanneer de Logistiek dienstverlener 2b wordt eigenaar, krijgt het BLk product fysiek (op de bedrijfslocatie) langs, maar voert geen bewerking uit. Bijv. orderpicklocaties, grossier, groothandel. Zij dienen tevens eigenaar is/wordt van het Beter Leven product dan wordt hij als afnemer bij de Stichting Beter Leven keurmerk te worden geregistreerd (conform SP076SP062). Logistiek dienstverlener 2c wordt eigenaar van het BLk product maar krijgt het BLk product niet fysiek (op de bedrijfslocatie) langs en voert geen bewerking uit. Zijn b-Bijv. distributie/transport-bedrijven, vrieshuizen webshops, handelaren, etc. Zij dienen als afnemer bij de Stichting Beter Leven keurmerk te worden geregistreerd (conform SP062). die namens de eigenaar de Beter Leven producten transporteren, opslaan of verhandelen maar geen bewerking op het product uitvoeren.	Noteer van minimaal 3 dagen van het voorgaande jaar, de NAW-gegevens van de logistiek dienstverleners welke in de steekproef vallen. Controleer of de logistiek dienstverlener eigenaar is/wordt van het Beter Leven product. Zo ja, controleer of de logistiek Dienstverlener bij SBLk is geregistreerd als afnemer.	AH
Wijzigingen					
SP076 SP068	Wijzigingen leveranciers	Wijzigingen m.b.t. Beter Leven keurmerk gecertificeerde leveranciers worden (direct) aan de Stichting Beter Leven keurmerk doorgegeven.	Wijzigingen in gecertificeerde leveranciers worden aan de Stichting Beter Leven keurmerk gemeld voordat Beter Leven waardige producten worden afgenomen bij deze nieuwe leveranciers.	Controleer of wijzigingen zijn doorgegeven. Noteer afwijkingen.	AH
SP077 SP069	Wijzigingen afnemers	Wijzigingen m.b.t. Beter Leven keurmerk gecertificeerde afnemers worden (direct) aan de Stichting Beter Leven keurmerk doorgegeven.	Wijzigingen in gecertificeerde afnemers worden aan de Stichting Beter Leven keurmerk gemeld voordat Beter Leven waardige producten worden afgezet bij deze nieuwe afnemers.	Controleer of wijzigingen zijn doorgegeven. Noteer afwijkingen.	AH
SP078 SP070	Wijzigingen communicatie-uitingen	Nieuwe of gewijzigde communicatie-uitingen met een verwijzing naar het Beter Leven keurmerk worden door de verwerker aan de Stichting Beter Leven keurmerk voor goedkeuring voorgelegd.	Communicatie-uitingen moeten voldoen aan het Stijlhandboek van de Stichting Beter Leven keurmerk. De versie van het stijlhandboek op de BLk website is altijd leidend. Er wordt goedkeuring verkregen, voordat deze communicatie-uitingen worden gebruikt. Deelnemers die hiervoor toestemming hebben gekregen van de Stichting Beter Leven keurmerk, mogen communicatie-uitingen direct gebruiken en hoeven de beoordeling van de Stichting Beter Leven keurmerk niet af te wachten.	Controleer of wijzigingen zijn doorgegeven. Noteer afwijkingen.	AH